Parallelsessie Informatie en Ontmoeting 8 mei 2024
Initiatiefvoorstel Ideeënmarkt
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer N. van Santen
Griffie:	mevrouw E. van Bekhoven
Notulist:	mevrouw J.M. Kiep–de Jongh
Raadsleden/ fractieassistenten:	
Stadsbelang:	de heer J. Klein
Democraten Gorinchem:	de heer K. van Willigen
PvdA:	de heer A. Koçak
VVD:	de heer N. van Santen
ChristenUnie/SGP:	de heer M. de Pagter
Gorcum Actief:	mevrouw V. Twickler
D66:	de heer T. van der Meijden
CDA:	---
SP:	de heer P. van Andel
Portefeuillehouder:	de heer F. Polatli
Ambtelijke ondersteuning:	---

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

Initiatiefvoorstel Ideeënmarkt

Op 10 november 2022 heeft de raad de motie 'Motiemarkt in Gorinchem' aangenomen. Daarin vragen de indieners van de motie – VVD, CU SGP en SP - de raad om een motiemarkt te organiseren. Ook vraagt de motie daar geld voor beschikbaar te stellen. Op donderdag 28 maart zijn de indieners van het initiatiefvoorstel naar een seminar over het organiseren van Ideeënmarkt geweest. Wat we daar hebben geleerd is de basis van dit voorstel.
De initiatiefnemers van het voorstel informeren de aanwezigen om daarmee draagvlak te creëren en het voorstel te kunnen agenderen voor de raadsvergadering van juli.

De heer Van Santen geeft aan dat de heer Krol en mevrouw Hamann mede-initiatiefnemers zijn en verzorgt vervolgens een presentatie. De raad spreekt al een aantal jaren over het beter inrichten van het participatieproces en het vergroten van de betrokkenheid tussen raad en stad. Het idee voor een motiemarkt speelt al een aantal jaar en er is in november 2022 een motie aangenomen. In een aantal gemeenten (Lelystad, Hengelo, Dronten, Nieuwkoop, Zeewolde) wordt al met een Ideeënmarkt gewerkt en daarnaast ook in enkele RES-regio's. Eén van de hoofddoelen is het stimuleren van inwonersinitiatieven. Bekend is dat een heleboel initiatieven niet iedereen bereiken. Vaak worden the usual suspects bereikt. Nog niet iedereen met goede ideeën wordt bereikt omdat men wellicht de weg niet weet of niet makkelijk naar het Stadhuis komt. Het direct contact zoeken is ook een belangrijk doel. Hij wijst hierbij op de unaniem aangenomen motie Overbrug de kloof. De initiatiefnemers hebben samen met mevrouw Van Bekhoven een bezoek gebracht aan het seminar motiemarkt in Lelystad. Daar is uitleg gegeven hoe dit werkt in de praktijk en zijn the lessons learned geduid.
Lelystad begon met de naam motiemarkt Lelystad, maar na verloop van tijd bleek dat niet iedereen weet wat een motie is waardoor het lastig was om de associatie te maken. Om het

goed te doen moet ruim de tijd genomen worden voor de organisatie. Timing is belangrijk; niet net voor de begrotingsvergadering of rondom de perspectiefnota om te voorkomen dat het ambtelijke apparaat, dat dan al druk is, extra wordt belast. Niet behandelen in een al geplande raadsvergadering. Zorgen voor budget, sommige initiatieven kosten geen geld of passen binnen een bestaande post.
In plaats van de naam motiemarkt wordt gekozen voor Ideeënmarkt en voorgesteld wordt om deze te houden op 21 november a.s. De voorstellen worden daarna met een dekkend budget bij de raad ingebracht met een zienswijze van het college waarna de raad beslist. In de afgelopen jaren is bij Bliek In Actie een overschot van € 42.000 ontstaan en daarom wordt voorgesteld om dit budget volgend jaar in te zetten. Gemeenten beoordelen de haalbaarheid van voorstellen verschillend. Een voorstel mag niet commercieel zijn en moet voldoen aan de wetgeving. Er zijn verschillende methodieken om de haalbaarheid te bepalen. De griffie inventariseert de ideeën, beoordeelt de kansrijkheid en vervolgens moet het idee verdedigd worden in de raad in een korte pitch (1,5 tot 2 minuten). De precieze uitwerking volgt nog vanuit de griffie, wat nu getoond wordt is een eerste opzet.

De heer Klein begrijpt dat wanneer een inwoner met een idee komt dit idee geadopteerd moet worden en daarna gaat de griffie aan het werk.

De heer Van Santen antwoordt dat ideeën die door één of meerdere raadsleden worden geadopteerd naar de griffie gaan voor verdere behandeling.

De heer Van Willigen leest dat stemmen alleen al voldoende is.

De heer Van Santen antwoordt dat het niet politiek bedoeld is. De ideeën die worden ingebracht worden verdeeld onder de raadsleden om vervolgens verdedigd te worden. Raadsleden kunnen jokers inzetten op ideeën die hen erg aanspreken en daarna wordt gestemd.

De heer Van Willigen is van mening dat al op deze manier gewerkt wordt en informeert naar het verschil.

De heer Van Santen verduidelijkt dat de ideeën centraal worden verzameld. Het is niet partij gebonden, een net een iets andere opzet in het inventariseren, maar de verdere adoptie is gelijk.

De heer Van der Meijden vraagt wat er tegen is op debat.

De heer Van Santen antwoordt dat dit één van the lessons learned is. Als er een debat bij een idee ontstaat, wordt het vaak lastig. De ideeën zijn vooraf al gekwalificeerd op de kans op succes (haalbaar, benodigde budget). Het kan onwenselijk zijn om een debat te voeren.

Mevrouw Van Bekhoven vult aan dat op de markt wordt aangegeven welke voorstellen geadopteerd worden en daaruit volgt een lijst waaruit het draagvlak blijkt omdat raadsleden aangegeven voor welk idee zij stemmen. Hoe meer raadsleden een idee sympathiek vinden, hoe hoger het idee op de lijst komt. Over de meest kansrijke ideeën wordt vooraf overlegd met de ambtelijke organisatie.

De heer Van der Meijden vindt niet fijn dat er geen inbreng meer mogelijk is als eenmaal geconstateerd is dat er een meerderheid is. In het openbare debat worden de afwegingen kenbaar gemaakt en dat draagt bij aan het inzicht waarom wel of niet voor dingen gekozen wordt.

De heer Van Santen benadrukt dat het apolitiek is bedoeld. Het zijn ideeën van inwoners die naar voren gebracht op de markt, daar gaat men met elkaar in gesprek, waarna raadsleden aangeven of zij het een goed idee vinden of niet. Goede ideeën worden verdedigd in de raad en vervolgens wordt het idee aangenomen of niet. In dit kader past een debat niet.

Raadsleden die het niet eens zijn kunnen tegen stemmen. Het kan voorkomen dat als kansrijke aangemerkt ideeën het uiteindelijk toch niet halen.

De heer Klein begrijpt dat het geen politiek debat moet worden, maar kan zich voorstellen dat partijen een bepaalde afweging maken voordat zij hun stem bepalen en stelt daarom voor om met stemverklaringen te werken. Voorts merkt hij op dat met een budget van € 42.000 niet alle ideeën goedgekeurd kunnen worden.

De heer Van Santen reageert dat het mogelijk is om een stemverklaring af te leggen.

De heer Koçak vraagt of mensen ook de ruimte krijgen om hun idee toe te lichten.

De heer Van Santen antwoordt dat de markt is bedoeld voor initiatiefnemers om in gesprek te gaan met de raad. Tussen het moment van de markt en de stemming in de raad ligt een aantal weken waarin raadsleden met inwoners kijken hoe het idee het best vormgegeven kan worden en het idee moet via een formele motie ingebracht worden.

De heer Koçak begrijpt dat raadsleden een grote verantwoordelijkheid hebben bij de uitvoering van ideeën en vraagt of het mogelijk is om dit gemengd in plaats van per fractie te doen.

De heer Van Santen antwoordt dat het mogelijk is dat raadsleden van verschillende fracties hetzelfde idee adopteren en dan is het aan de griffie om daar uitwerking aan te geven.

De heer Koçak vindt het lastig om van te voren een budget vast te stellen, wellicht moet dit losgelaten worden, eerst kijken welke ideeën ingebracht worden waarna het aan het college is om budget te vinden.

De heer Van Santen antwoordt dat in Lelystad werd geadviseerd om budget te zoeken. Van te voren wordt gekeken wat qua budget inpasbaar is. Bij sommige ideeën kan verzocht worden om ook zelf met budget te komen. Op het moment dat het budget op is, houdt het natuurlijk op want er moet wel een grens gesteld worden, maar wellicht is het mogelijk om een idee naar een volgend jaar door te schuiven.

De heer Koçak stelt voor de ambtelijke organisatie te betrekken, een idee dat qua budget niet haalbaar is kan wellicht meegenomen worden in flankerend beleid.

De heer Van Santen antwoordt dat dit een mogelijkheid is naast initiatieven die geen geld kosten of initiatieven die binnen een lopend programma passen.

De heer Van Andel vraagt of er voorbeelden zijn van mensen of organisaties die afgewezen zijn. Het eerste moment van afwijzing is als de griffie aangeeft dat het niet haalbaar is en daarna kan het zij dat een idee niet geadopteerd wordt op de markt of wordt weggestemd.

De heer Van Santen antwoordt dat het kan gebeuren bij mensen die meerdere ideeën hebben ingediend dat niet alle ideeën gehonoreerd worden. Sommige mensen krijgen van te voren al te horen dat een idee niet haalbaar is (het is een commerciële activiteit, of het idee valt onder rijksbeleid). De griffie maakt van te voren een kader voor zaken die niet passen. Als veel mensen een idee omarmen heeft dit idee waarschijnlijk een hogere slagingskans, maar dat wil niet zeggen dat een ander idee meteen wordt afgewezen. Verwachtingsmanagement is belangrijk, mensen moeten van te voren weten waar zij aan toe zijn, wat is haalbaar en wat niet.

De heer Van Andel vraagt of er wat voorbeelden genoemd kunnen worden.

De heer Van Santen geeft aan dat hij zo dadelijk een filmpje zal vertonen waarin een aantal ideeën is opgenomen.

De heer Van Willigen roept op voorzichtig te zijn met de term commercieel. Sommige evenementen waarvoor kaarten verkocht worden, worden als commercieel aangemerkt terwijl kaartverkoop nodig is om de kosten te dekken. Hij veronderstelt dat in de praktijk tegen een heleboel zaken aangelopen zal worden. Als een idee in de raad wordt aangenomen dient dit bindend te zijn voor het college.

De heer Van Santen bevestigt dat alles via de formele route gaat, maar uiteindelijk beslist de raad. Hij begrijpt de opmerking over commercieel, het gaat om het uitfilteren van de evenementen met grote commerciële belangen.

De heer Van der Meijden denkt dat sommige voorstellen technisch zullen zijn, implicaties hebben voor de financiën en/of raken aan flankerend beleid. Hij vraagt hoe het college via de gebruikelijke route wensen en bedenkingen kenbaar kan maken.

Mevrouw Van Bekhoven antwoordt dat het college de mogelijkheid krijgt om te reageren op een initiatiefvoorstel. Nadat op de motiemarkt allerlei goede ideeën zijn ingediend toetsen de raadsleden de ideeën samen met de ambtelijke organisatie op haalbaarheid. Dat is het tweede moment waarop het college betrokken is.

De heer Van Santen vult aan dat van het college verwacht wordt dat zij aanwezig is op dit soort avonden. Hij vervolgt zijn presentatie met het onderdeel communicatie. Een groot deel van het hiervoor benodigde materiaal komt van de gemeente Lelystad. Daarnaast heeft Lelystad strategische hulp aangeboden. De raad gaat de wijken in om over de ideeënmarkt te communiceren en kan ook zaken zoals de Dag van de Democratie benutten. De afdeling Communicatie biedt ondersteuning bij het kenbaar maken op de website.

De heer Koçak vraagt hoe de wijk ingaan georganiseerd wordt in de maand november.

De heer Van Santen antwoordt dat iedereen welkom is. In de aanloopperiode kunnen de wijkcentra bezocht worden. Met de Buurt Bestuurt! kan veel meer dan nu wordt gedacht. Raadsleden kunnen ruchtbaarheid aan dit initiatief geven door de wijken in te gaan.

De heer Van Andel begrijpt dat dit kan na 30 dagen vanaf vandaag.

De heer Van Santen reageert dat het aan een ieder is om daar al wel of niet in te investeren, maar hoopt op een goede uitkomst.

(Een filmpje van de gemeente Weert wordt vertoond).

De heer Koçak stelt voor om de ketenpartners zoals Stichting Boukie en The Mall actief te betrekken om het bruisend te maken.

De heer Van Santen vindt dit een goed plan. Hij wil graag zo veel mogelijk mensen bereiken, ook jongeren en hoopt dat wanneer één en ander succesvol is dat dit initiatief jaarlijks of elke twee jaar herhaald kan worden. In Lelystad wordt ook gewerkt aan een kindermarkt. Hij laat het inbrengen van suggesties aan de raad.

De heer Van Andel vraagt of de periode november tot januari niet een beetje kort is in verband met de feestdagen.

Mevrouw Van Bekhoven antwoordt dat dit een inschatting is op basis van de informatie uit Lelystad. Om de ideeën vanuit de samenleving uit te werken is input vanuit de ambtelijke organisatie nodig. Alles wordt gelijktijdig uitgewerkt, maar zij denkt dat het gaat lukken.

De heer Klein merkt op dat een idee geadopteerd moet worden in plaats van toegewezen. Als hij een idee niet goed vindt wil hij dat niet verdedigen in de raad.

Mevrouw Van Bekhoven legt uit hoe dan te handelen als meerdere raadsleden hetzelfde idee adopteren.

De heer Klein stelt voor om lootjes te trekken.

De heer Van der Meijden vraagt of er iets meer verteld kan worden over het vinden van de benodigde dekking door het college.

De heer Van Santen antwoordt dat Bliek In Actie een mogelijkheid is, maar uiteindelijk is het aan de raad om de dekking aan te wijzen. Bij Bliek In Actie is in ieder geval voldoende overschot om een groot deel van de dekking te vinden.

De heer Van der Meijden leest veel over het apolitieke karakter van de ideeënmarkt. Aan het einde van het filmpje verschenen de politieke partijen van de gemeente Weert in beeld. Hij vraagt zich af wat de toegevoegde waarde is van apolitiek. Burgers zien politieke partijen. Als één van de fracties straks 6 ideeën adopteert ziet de burger toch de betreffende fractie.

De heer Van Santen beaamt dat het niet helemaal los van de politiek is. Het idee wordt ingebracht op het Stadhuis, het is een initiatiefvoorstel om inwoners meer met elkaar te verbinden en natuurlijk zijn het de politieke partijen, maar iemand kan iets onafhankelijk van de fractie een goed idee vinden en daarin meegaan. Als het overbruggen van de kloof met de inwoners zo min mogelijk politiek wordt gemaakt, worden de mensen die wat terughoudend of niet politiek gebonden willen zijn het best bereikt.

De heer Van der Meijden benadrukt dat zijn bezwaar is dat de kloof verkleind moet worden doordat de raad zich op één avond in het jaar anders gedraagt dan de rest van de tijd.

De heer Van Santen denkt dat het ook zo zou kunnen zijn dat er juist een kloof is omdat de raad zich de rest van het jaar anders gedraagt. Uitgeprobeerd wordt of er op een andere manier een goed bereik zal zijn.

De heer Koçak zegt dat wellicht afgesproken moet worden dat de raad zich pregnant positioneert en profileert en niet de politieke partijen.

De heer Van Santen kan zich daarin vinden. Veel mensen zien het Stadhuis als één geheel en kunnen het onderscheid lastig maken. De raad moet zich presenteren als één geheel.

Wethouder Polatli heeft naar de inbreng geluisterd en wijst op participatie zonder gebruik te hoeven maken van de website of het invullen van een moeilijk formulier van Bliek In Actie. Naar de mensen toe in plaats van afwachten. Het kan zijn dat hier een heel mooi initiatiefvoorstel uit voortkomt. Hij ziet het als een samenwerking en wenst de initiatiefnemers succes.

De heer Van Santen beaamt dat het pleidooi is dat de raad zelf aan de slag gaat met De Buurt Bestuurt!

De heer Van der Meijden vraagt of er een nog B&A sessie volgt om te polsen waar de wensen en bedenkingen liggen.

De heer Van Santen antwoordt dat dit niet het geval is, het is een initiatiefvoorstel van de raad voor de raad. De motie is al breed aangenomen. Deze I&O sessie is bedoeld om de keuzes die in de werkgroep zijn gemaakt te delen.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.

Toezeggingen:
Er zijn geen toezeggingen gedaan.